

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
*«24» червня 2021 року,
протокол № 14.*

Ректор, голова вченої ради
університету, доктор юридичних
наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК
(підпис) (ім'я, прізвище)

«24» червня 2021 року

м.п.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ІННОВАЦІЙНИЙ ТА ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ТУРИЗМІ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 Туризм
галузі знань 24 Сфера обслуговування**

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри математики, статистики та інформаційних технологій, кандидатка економічних наук, доцентка
«27» травня 2021 року

_____ Інна ЧАЙКОВСЬКА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри математики, статистики та інформаційних технологій
«27» травня 2021 року, протокол № 10.

Завідувач кафедри,
доктор економічних наук, професор
«27» травня 2021 року

_____ Роман КУЛИНИЧ

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
«27» травня 2021 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«22» червня 2021 року, протокол № 9.

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка
«22» червня 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 8
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 8
4.2. Аудиторні заняття	– 9
4.3. Самостійна робота студентів	– 9
5. Методи навчання та контролю	– 9
6. Схема нарахування балів	– 10
7. Рекомендовані джерела	– 10
7.1. Основні джерела	– 10
7.2. Допоміжні джерела	– 11
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 11

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 24 Сфера обслуговування
2. Код і назва спеціальності	– 242 Туризм
3. Назва спеціалізації	– -
4. Назва дисципліни	– Інноваційний та проєктний менеджмент в туризмі
5. Тип дисципліни	– вибіркова
6. Код дисципліни	– ППВ 5.8.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– третій
10. Семестр	– шостий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4,0/120
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 46
% від загального обсягу	– 38
лекційні заняття (годин)	– 18
% від обсягу аудиторних годин	– 39
практичні заняття (годин)	– 28
% від обсягу аудиторних годин	– 61
самостійна робота (годин)	– 74
% від загального обсягу	– 62
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 3,3
самостійної роботи	– 5,3
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– -
% від загального обсягу	– -
лекційні заняття (годин)	– -
% від обсягу аудиторних годин	– -

семінарські заняття (годин)	–	–
% від обсягу аудиторних годин	–	–
самостійна робота (годин)	–	–
% від загального обсягу	–	–
тижневих годин:		–
аудиторних занять	–	–
самостійної роботи	–	–
12. Форма семестрового контролю	–	екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:		
1) попередні дисципліни	–	ЗПО 9. Економіка туризму, ЗПО 11. Правове регулювання туристичної діяльності, ЗПВ 1.3. Екологічна свідомість та відповідальність туристичного бізнесу, ППО 10. Туристична логістика, ППВ 2.2. Економетрія, ППВ 2.3. Статистичне прогнозування та моделювання, ППВ 4.1. Міжнародно-правове регулювання туристичної діяльності, ППВ 4.2. Правове регулювання туристичної діяльності в країнах ЄС, ППВ 4.4. Облік та аудит, ППВ 4.5. Аналіз діяльності туристичних підприємств, ППВ 4.6. Розрахунки та платежі в туризмі.
2) супутні дисципліни	–	ППО 12.1. Менеджмент в туризмі, ППО 11. Маркетинг в туризмі.
3) наступні дисципліни	–	ППВ 6.3. Тайм-менеджмент, ППВ 6.8. Управління якістю в туризмі, ППВ 7.4. Державне та муніципальне управління у сфері туризму, ППВ 7.5. Антикризове управління, ППВ 7.6. Стратегічне планування, ППВ 7.8. Ризик-менеджмент в туризмі, ППВ 7.9. Економічна безпека туристичного бізнесу, БР Бакалаврська робота.
14. Мова вивчення дисципліни	–	українська.

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни

Загальні компетентності

К08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

Спеціальні компетентності

К21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

К24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

2. Заплановані результати навчання

ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

ПР09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, в тому числі на місцевому, регіональному та державному рівнях управління.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:
1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) визначати поняття інноваційного підходу, методології, методики;
1.2) визначати основи організації і управління інноваціями;
1.3) визначати значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України;
1.4) називати основні функції управління проектами;
1.5) називати джерела ресурсного забезпечення проекту;
1.6) визначати цілі туристичного проекту та здійснювати його обґрунтування;
1.7) виявляти структуру проекту (цілі, основні етапи роботи, які належить виконати);
1.8) визначати необхідні обсяги та джерела фінансування.
2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) пояснювати особливості інноваційного розвитку в провідних індустріальних країнах;
2.2) пояснювати місце інноваційного менеджменту в системі наук про управління;
2.3) пояснювати теоретичні основи управління проектами;
2.4) класифікувати види проектів;
2.5) виділяти способи організації управління проектами та планування змісту проекту;
2.6) пояснювати методи та інструменти методології управління проектами в туризмі;
2.7) описувати модель життєвого циклу проектів різних типів.
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) виконувати оцінку інноваційних можливостей господарюючих об'єктів;
3.2) використовувати форми і методи стимулювання інноваційної діяльності;
3.3) планувати зміст проекту;
3.4) контролювати хід виконання проекту;
3.5) користуватися пакетами прикладних програм для управління проектами в туризмі;
3.6) підбирати виконавців, зокрема через процедури торгів і конкурсів;
3.7) готувати й укладати контракти;

3.8) розрахувати кошторис і бюджет проєкту в туризмі;
3.9.) планувати та враховувати ризики проєкту в індустрії туризму;
3.10 виконувати пошуки оптимальних проєктів за різними критеріями умов варіантного) проєктування;
3.11 контролювати хід втілення туристичних проєктів та управляти можливими змінами) процесу.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) порівнювати різновиди, типи і категорії інновацій;
4.2) виділяти ризики в інноваційній діяльності;
4.3) виділяти ризики, що виникають при управлінні проєктами в туризмі;
4.4) порівнювати спеціальні програмні засоби в управлінні проєктами в туризмі;
4.5) співвідносити системи контролю за виконанням проєкту;
4.6) визначати переваги та недоліки різних організаційних структур проєкту.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) визначати ефективність проєкту, ураховуючи чинники ризику та невизначеності майбутнього;
5.2) узагальнювати підходи до управління проєктами в туризмі.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати фактори впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на інноваційну діяльність;
6.2) обґрунтовувати економічну ефективність інноваційного процесу;
6.3) визначати вартість проєктів інформатизації різних типів і видів;
6.4) оцінювати ефективність проєкту;
6.5) оцінювати обсяги робіт по проєкту.
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) розробляти, обґрунтовувати та використовувати різні типи інноваційних стратегій;
7.2) формувати команду проєкту;
7.3) визначати терміни виконання проєкту, складати графік його реалізації, розраховувати необхідні ресурси;
7.4) виконувати фінансово-технічне обґрунтування проєктів;
7.5) проєктувати системи управління проєктами із врахуванням сучасних умов;
7.6) розробляти новітні стандарти поведінки команди та організації;
7.7) розробляти управлінські рішення у відповідь на зміни ситуації у ході робіт по проєкту.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Місце, роль інновацій у системі господарювання та стратегії інноваційної діяльності

Становлення та розвиток теорій інновацій. Основні поняття інноваційного менеджменту. Класифікація інновацій. Класифікація інноваційних організацій. Планування і принципи розробки стратегії. Вибір інноваційної стратегії. Місце, роль інновацій у системі господарювання. Поняття, особливості, типи інноваційних стратегій, їх розробка та обґрунтування. Стратегія наступу, стратегія захисту, імітаційна стратегія, залежна стратегія,

традиційна стратегія, змішана стратегія. Приклади їх застосування в туристичній індустрії. Сутність стратегії інноваційного прориву. Стратегічне планування як елемент управління та метод реалізації інноваційної стратегії. Етапи створення і реалізації інноваційного проекту. Сутність мотивації в системі управління персоналом, який здійснює інноваційну діяльність. Складові та принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності. Методи стимулювання творчої активності персоналу. Стимулювання вищого менеджменту організації до інноваційної діяльності. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної поведінки працівників. Організація винахідницької діяльності. Стиль керівництва і формування інноваційної культури в організації.

Тема 2. Система управління інноваційними процесами, організаційні структури інноваційного менеджменту

Система управління інноваційними процесами (складові елементи). Організаційна структура управління. Особливості організаційних структур інноваційних організацій. Механістичні організаційні структури. (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізійна). Органічні організаційні структури (матричні, проектні, мережеві). Малі підприємства як суб'єкти інноваційного підприємництва.

Тема 3. Науково-технічна та інноваційна політика в туризмі, фінансування інноваційних процесів

Форми інтеграції науки та практики в розробці інновацій. Цілі та завдання системи фінансування інноваційної діяльності. Джерела та форми фінансування. Науково-технічний прогрес та економічне зростання. Необхідність та сутність науково-технічної політики.

Тема 4. Використання інформаційних технологій в туристичній діяльності, регулювання та стимулювання інноваційної діяльності

Форми та методи реалізації інноваційної політики в туризмі. Вплив інформаційних інновацій на розвиток туризму. Інновації в телекомунікаціях в туризмі. Інновації в туристичному супроводі. Інновації в забезпеченні роботи офісу. Державне регулювання інноваційних процесів. Основи правового регулювання інноваційної та проектної діяльності в туризмі.

Закордонний досвід підтримки інноваційної діяльності в туризмі. Пошук інноваційних ідей в туризмі.

Тема 5. Ризик в інноваційній діяльності та комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності

Поняття ризику. Ризик в інноваційній діяльності. Сутність проблеми оцінки ефективності інновацій. Види ефективності (ефектів). Методи оцінки ефективності впровадження інновацій.

Тема 6. Базові поняття й основи управління проектами. Проектна документація, моделі і методи управління проектами

Поняття проекту та управління проектами. Класифікація і оточення проекту. Життєвий цикл проекту. Процеси проекту. Цілі, результати і стратегія проекту. Проектна документація. Моделі і методи управління проектами.

Тема 7. Сутність проектної діяльності, процеси і підсистеми управління проектами. Організаційна структура проекту та її зовнішнє оточення

Сутність проектної діяльності. Організація системи управління проектами. Підсистеми управління проектами. Управління ризиками в проектному менеджменті. Управління якістю проектів. Управління закупівлями. Адміністрування контрактів. Організаційна структура проекту. Процеси планування проекту. Сіткові і календарні методи

планування проєкту. Планування витрат і оцінка вартості проєкту в туризмі. Бюджетування проєкту. Оцінка тривалості робіт. Розробка розкладу проєкту. Аналіз можливості реалізації проєкту і оптимізація плану проєкту. Моніторинг та контроль проєкту.

Тема 8. Управління проєктами з розвитку туризму. Формування і розвиток команди туристичного проєкту

Особливості управління проєктами з розвитку туризму. Процеси управління туристичним проєктом. Підходи до здійснення проєктного управління. Учасники проєкту. Команда проєкту. Управління командою проєкту. Лідерство і мотивація в команді. Поняття та види конфліктів. Управління конфліктами в проєктах. Професійний розвиток команди.

Тема 9. Процедури проведення проєктних торгів та узгоджень

Організація і проведення торгів за проєктами. Стандарти з управління проєктами. Організаційна культура реалізації інноваційного проєкту. Експертиза інноваційних проєктів.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін. зав.	СРС
1.	Місце, роль інновацій у системі господарювання та стратегії інноваційної діяльності	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
2.	Система управління інноваційними процесами, організаційні структури інноваційного менеджменту	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
3.	Науково-технічна та інноваційна політика в туризмі, фінансування інноваційних процесів	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
4.	Використання інформаційних технологій в туристичній діяльності, регулювання та стимулювання інноваційної діяльності	14	2	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
5.	Ризик в інноваційній діяльності та комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
6.	Базові поняття й основи управління проєктами. Проєктна документація, моделі і методи управління проєктами	14	2	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
7.	Сутність проєктної діяльності, процеси і підсистеми управління проєктами. Організаційна структура проєкту та її зовнішнє оточення	14	2	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
8.	Управління проєктами з розвитку туризму. Формування і розвиток команди туристичного проєкту	14	2	4	-	-	8	-	-	-	-	-	-
9.	Процедури проведення проєктних торгів та узгоджень	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
	Всього годин:	120	18	28	-	-	74	-	-	-	-	-	-

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, лабораторні заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани лабораторних занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми (окремих тем) та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На практичних заняттях застосовуються:

- виконання завдань за допомогою комп'ютерної техніки у відповідності до тематики заняття;

- дискусійне обговорення проблемних питань;

- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) перевірки завдань, які були виконані студентом за допомогою комп'ютерної техніки на лабораторному занятті;

2) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену.

Структура екзаменаційного білету включає два теоретичних питання та задачу.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Дудар Т.Г., Мельниченко В.В. Інноваційний менеджмент: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
2. Романів П.В. Управління інноваційним розвитком туризму: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 198 с.
3. Угоднікова О.І. Управління проектами в туризмі: навчальний посібник; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2021. 141 с.
4. Пурська І.С. Управління проектами в туризмі: навчально-методичні вказівки для студентів географічного факультету спеціальності «Туризм». Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 74 с.
5. Управління проектами: навчальний посібник / Ю.І. Буріменко, Л.В. Галан, І.Ю. Лебедева, А.Ю. Щуровська; за ред. Ю.І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2017. 208 с.
6. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проектами: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2016. 388 с.

7.2. Допоміжні джерела

1. Управління проектами: процеси планування проектних дій: підручник / І.В. Чумаченко, В.В. Морозов, Н.В. Доценко, А.М. Чередниченко. Київ: КРОК, 2014. 673 с.
2. Петренко Н.О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 244 с.
3. Управління проектами: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проектів», «Менеджмент інновацій», «Логістика» / Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.nbu.gov.ua>
2. <http://www.freefullpdf.com/>
3. <https://library.ukma.edu.ua/>
4. <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>
5. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>
6. <https://www.kickstarter.com/>
7. <https://www.indiegogo.com/>